

NMS Ethiopia Blogg

2/2017

Kjære venner!

Nå kommer andre PDF utgaven av samlede artikler som ble publisert på NMS Ethiopia bloggen på nettsiden i løpet av andre halvåret i 2017.

Med dette nummeret ønsker vi alle våre lesere en velsignet jul og godt og fremgangsrikt nyttår!

På vegne av hele NMS Ethiopia staben,

Sonja

NMS team:

Klaus-Christian Küspert

klausk@nms.no

Sonja Küspert

sonjak@nms.no

Marit Breen

maritb@nms.no

Sophie Küspert-Rakotondrainy

sophier@nms.no

Mparany Rakotondrainy

mparanyr@nms.no

Ny Blomst red. adressen

nmsethio@gmail.com

Postadresse:

Norwegian Mission Society

P.O.Box 5552

Addis Ababa, Ethiopia

Besøksadresse:

Norwegian Mission Society

Kebele 09/10, Kasanchis, Addis Ababa, Ethiopia

Matteus 1, 23: Se, jomfruen skal bli med barn og føde en sønn, og de skal gi ham navnet Immanuel—det betyr: Gud med oss.

Konfliktsensitivitet der det trengs

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

28.06.2017

Gambela er regionen i Etiopia med desidert flest konflikter. Og her hadde jeg gleden av å arrangere to kurs i Do No Harm ("gjør ikke skade") / konfliktsensitivitet. Folk jeg møtte var åpne, hjertelige, ærlige, ydmyke og veldig tydelige på at konflikter preger dem og til deres store overraskelse - også blir preget av dem.

Do No Harm handler om nettopp dette: Hvordan vi oftest uvitende om vår påvirkning kan forsterke en konflikt i et område der vi jobber, selv om vi gjør "godt arbeid". Kirkene i Gambela som ønsket å få et kurs i Do No Harm var den Anglikanske og Mekane Yesus kirken. Sistnevnte har på grunn av etniske konflikter blitt splittet permanent. Det var da en utrolig flott opplevelse å ha begge de to gruppene samlet på ett og samme kurs!

Sammen med meg som kursholder hadde jeg Grace Kiden Wani fra Sør-Sudan. Bonus ved det hele var at en kursdeltaker sa:

"Det er første gang jeg har vært på et kurs ledet kun av kvinner. Og dere gjorde det så bra at menn burde lære av dere!"

Både under kurset og etterpå kom mange bort til oss og nesten skamfullt tilsto at de hadde "gjort skade", ofte uvitende om deres påvirkning på situasjonen. Det varmer når kursdeltakerne sier at de har lært mye og at de kommer til å bruke den nye kunnskapen i det daglige arbeidet.

"Dere åpnet våre øyne for hvordan vi noen ganger forsterker konflikter og hvordan vi i stedet kan jobbe for en mer fredelig og respektfull omgang med hverandre!"

Jeg håper å være tilbake i Gambela snart. Siden kirkene der sliter med mange konflikter, både indre og i samfunnet, håper jeg å kunne få være en del av fred og forsoningsarbeidet.

Sophie og Grace underviser for gruppen fra Mekane Yesus i Gambela

11 nye ambassadører for trygg fødsel

Tekst: Sonja Küspert, sonjak@nms.no; foto: Desalegn Asefa, desalegnase@gmail.com

11.08.2017

I april ble de siste ambassadørkvinnene i prosjektperioden opplært. Til sammen er nå 40 motiverte hjelpere for gravide aktive, fordelt over nesten hele Kamashi sonen som får flere gravide til å føde på en helseinstitusjon.

To av dem er Ayantu Dagne og Gemachiftu Yadata. Begge var gravide 8 ganger, hadde hjemmefødsler ved de 7 første svangerskapene og fikk velskapte unger. Ved det siste svangerskapet gikk det galt. Det ble vanskelige og langvarige fødsler, de kom til et sykehus og fikk et keisersnitt, men babyene var ikke til å redde og begge hadde en fistelskade etterpå. Dette viser at ikke bare unge kvinner får problemer, men at komplikasjoner også kan oppstå hos "erfarne" og modne kvinner.

led av inkontinens, men etter opplysninger og overtalelse innrømmet hun det og fikk hjelp til å komme seg til et sykehus hvor hun ble operert og frisk igjen.

Gemachiftu er glad for at hun er frisk igjen og kan hjelpe gravide kvinner.

Også Gemachiftu siste fødsel var svært vanskelig, og siden hun bodde avsides var det vanskelig å få hjelp. Etter to dager med rier ble hun båret til byen Yaso som den gangen bare hadde en liten, enkel sykestue. Men de kunne ikke hjelpe henne

der, så hun ble kjørt med bil til sykehuset i Nekemte, hvor et dødfødt barn ble hentet med keisersnitt. Mens hun var på sykehuset var det klart at hun hadde fått en fistelskade. Hun måtte vente ett år før hun fikk muligheten til å komme seg til et spesialsykehus og ble frisk etter første operasjonen.

Både Ayantu og Gemachiftu lever langt unna helsesenteret i Yaso, 45 km og 50 km, så det tar en hel dag å gå for å komme dit. Men i nødsituasjoner kan en ambulanse kjøre mesteparten av veien – hvis regnet ikke er for sterk. I tillegg har Yaso også venterom som støttes av prosjektet, slik at de gravide kan komme for å avvete fødselen. Vi håper at mange gravide vil velge den trygge veien og oppsøker helsesenteret for å føde sine barn.

Ayantu under opplæringen.

Ayantu skjønte fort at noe var galt etter at hun hadde mistet siste barnet, men hun skjulte det. Hun skammet seg og tenkte at hun var den eneste som hadde et slikt problem. Hun levde 3 år med skaden. Hjelpen kom uventet: sønnen hennes hørte fra helsekontoret i byen

Yaso at kvinner med en fistelskade skulle bringes til kontoret for å transportere dem til et sykehus for operasjon. Selv om mora aldri hadde snakket med sønnen om hennes problem, skjønte han pga. lukten at det var akkurat dette mora slet med. Han informerte den ansvarlige fra kontoret som kom til huset deres noen dager senere. Ayantu nektet først at hun

En frisk start

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

03.08.2017

NMS sin partner i Etiopia, Mekane Yesus kirkens utviklingsorganisasjon, DASSC, har 235 prosjekter over hele landet. Ett av dem jobber med rehabilitering av tidligere prostituerte i hovedstaden Addis Ababa.* Dette prosjektet forandrer liv. Her forteller to kvinner sine historier.

Det er ikke vanskelig å få respekt for de 25 unge kvinnene som møter meg til kaffe inne i lokalene til New Life Project i Addis Ababa en formiddag. De ser ut som helt vanlige kvinner mellom 20 og 35 år, og man skulle ikke trodd at de har opplevd å bli utstøtt, voldtatt, slått, gravide uten å kjenne faren, alene og ensomme i denne store byen.

En av dem er Martha**, 27 år gammel. Moren hennes døde da hun gikk i 9. klasse, og siden faren også var død og hun eldst av 8 søsken, måtte hun overta foreldreansvaret. Hun begynte å jobbe i et hotell, men det lille hun fikk av lønn var aldri nok til å dekke utgiftene til familien. Til slutt begynte hun med prostitusjon på hotellet. Hun holdt det hemmelig for familien fordi hun skammet seg. Tårene begynner å renne ned kinnene til Martha når hun forteller dette.

“Fem år levde jeg slik – et dobbeltliv, ensom og atskilt fra alle jeg var glad i. Jeg ble gravid og fikk et barn. Jeg var så langt nede. Jeg trodde aldri jeg skulle komme ut av det.”

Kvinnene i New Life Project liker godt å farge sjal som skal selges. De ser på fargingen som et symbol på at livet kan endre farge og bli mye vakrere enn før.

En fredagsnatt møtte hun medarbeiderne i New Life Project på gata. De inviterte henne til lunsj neste dag, og da hun var overrasket over hvor åpent og fordomsfritt hun ble møtt. Hun sluttet prostitusjonen og begynte med det ettårige programmet til prosjektet. Her får hun og de 24 andre unge kvinnene psykologisk oppfølging, opplæring i helse og ernæring og kurs i hvordan de kan få en inntektsbringende jobb som de kan leve av.

De lærer blant annet å sy, farge tøy, lage mat og hvordan man forvalter sine egne penger. Etter at programmet er ferdig, utarbeider de sin egen businessplan og får litt finansiell start-opp hjelp så de kan begynne. 419 kvinner har til sammen fått et nytt liv gjennom dette prosjektet. De kan alltid komme tilbake til prosjektet for å få råd, og prosjektmedarbeiderne følger opp kvinnene selv etter at de har avsluttet programmet.

Genet** har klare planer for fremtiden. Hun vil fortsette med skolegangen som hun avbrøt i 6. klasse, og så vil hun jobbe.

"Jeg har ingen problemer med å gjøre enkle jobber, som å vaske andre folks klær, gjøre renhold på offentlige toaletter og slikt. Så lenge det ikke er prostitusjon, er det bra nok for meg."

New Life Project har fått en rekke priser, blant annet første plass i den årlige "Good practice on HIV/AIDS response" av det nasjonale Consortium of Christian Relief and Development Association. I år er en av de 25 kvinnene i prosjektet HIV positiv. Hun får ekstra støtte og oppfølging.

Martha smiler for første gang siden hun begynte å fortelle sin historie.

"Jeg har håp for fremtiden igjen, for første gang på lenge. Nå er det slutt på netter ute, menn, gater... Jeg er fri!"

* Dette prosjektet er ikke støttet av NMS, men drives av partnerorganisasjonen.

** Navnet er endret

Kvinnene lærer om finans, å sy, lage mat, og andre nyttige ting de kan bruke i dagliglivet eller i en jobb.

Engelskurs åpner nye muligheter

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

15.08.2017

15 av våre prosjektmedarbeidere er på engelskurs i sommer. Det betyr veldig mye for dem – ikke bare fordi de lærer engelsk!

Shedin, Milki og Jamal er fra Begi-området. De tilhører folkegruppene som ofte omtales som «Mao og Komo». Men i virkeligheten er de henholdsvis Seze, Shuluyo og Gwama. Mennesker fra disse «usynlige» folkegruppene har enda mindre sjanser i livet enn andre som kommer fra landsbygda.

Ikke bare har de alle mulige fordommer mot seg, men i tillegg kommer folk gjerne med argumenter som «De har jo ikke utdanning og ikke kan de engelsk heller» dersom de søker på jobber.

Shedin Mamuda, Milki Kadiro og Jamal Babakir er de første engelskstudentene fra Mao og Komo området

"Jeg prøver å snakke litt på engelsk nå, og jeg får det til!"

Dette sier Milki, som går i 9. klasse og er den med høyest utdanning fra sin folkegruppe. Han vil fortsette på skolen og få seg utdanning (han får støtte til å gå på skolen fra et NMS finansiert prosjekt gjennom Begi Gidami synoden).

Kvinner møter også mye på hindringer i Etiopia, og ofte er engelsken deres ikke så god. Derfor er hele staben til kvinneprosjektet WEWEP på engelskkurs i sommer, sammen med tre jenter fra Kamashi ungdomssenter i Blånildalen.

"Engelskkurset er ikke bare bra for å lære engelsk. Vi knytter også kontakter, blir inspirerte av andre kvinner og får erfaringer vi ikke hadde fått i Kamashi,"

sier Addise som er regnskapsfører ved ungdomssenteret.

Angwake Merga, Ebizh Enjifata og Addise Ferede fra Kamashi har det gøy på engelskkurs

Jeritu, lederen for WEWEP er første til venstre (stående) på bildet nederst. Hun snakker engelsk på ganske høyt nivå og jobber mest med grammatikk på kurset. Læreren Zelalem sitter foran helt til høyre.

Vi ønsker hele gjengen lykke til med resten av kurset. Neste gang vi møtes skal vi snakke engelsk!

Camp Kjeldsund: Smak av en større verden

Tekst: Marit Breen, maritb@nms.no; foto: Hilde Lervik Langås

21.08.2017

Uka før jeg reiste tilbake til Etiopia hadde jeg gleden av å være med på Camp Kjeldsund i regi av NMS og NMS U Møre. For en gjeng og for et program!

Reem Haile Kidane, foto privat

Helga var smekkkfull av program for store og små på det vakre leirstedet ved fjorden blant Sunnmørs fjellene. Til tross for regn og vind foregikk mange aktiviteter utendørs både i vann og på land. Det var bibeltid for alle aldersgrupper; dans og sang av Hildegunn Vederhus; misjonsløype og misjonstivoli og ikke minst – fokus på Etiopia.

Gjennom hele helga kunne de over 100 påmeldte (stort og smått) bli kjent med Etiopia ved å bruke alle sanser. Historier ble delt; babytepper strikket på; etiopiske smaker smakt på; 'sokkefotball' på etiopiske vis ble spilt og alle ble utfordret til å skrive navnet sitt med det amhariske alfabetet!

Noe av det som gledet meg mest var å se at en NMS/NMS U leir samler så mange ulike mennesker på ett sted; her var stort og smått, asylsøkere fra ulike land; og en lederstab som også representerer flere nasjonaliteter.

Reem Haile Kidane (20) er fra Eritrea og kom til Norge da hun var 10 år gammel etter å ha bodd flere år i Saudi Arabia. Hun har vært aktiv i NMS U både som deltaker og leder siden hun kom, og har også sittet i Regionsrådet for NMS U Region Møre i 5 år. Kjeldsund leirsted og NMS U har betydning mye for henne.

"Kjeldsund var det første stedet i Norge der jeg virkelig følte meg velkommen og godt tatt imot."

Mange av barna likte en runde i den gassiske Pousse -pouss'en på Misjonstivoli

NMS og NMS U gir mennesker smak av en verden som er større enn Norge på mange ulike måter– både den globale fysiske verdenen og Guds rike. Dette var gjenspeilet på Camp Kjeldsund ved at verden utenfor Norge, ikke bare fortalt gjennom misjonærenes øyne, blir en del av leiren ved at deltakere og ledere fra ulike land og med ulik utenlands erfaring setter sitt preg på den.

'The battle of Kjeldsund', en konkurranse som engasjerte de aller fleste gjennom en rekke kreative aktiviteter

Premieutdeling på Misjonstivoli

Flere utenom leiren deltok også på gudstjenesten søndag morgen som ble feiret på leirstedet sammen med presten fra den lokale menigheten. Et flott og naturlig møtepunkt mellom NMS og Den Norske kirke som kanskje ikke ville være en selvfølge overalt?

Mangfoldet representert på gudstjenesten – og i rammen av en vellykket helg på Camp Kjeldsund gav mersmak av himmel! Det er virkelig noe å ta med seg tilbake til Etiopia.

Ungdommer for samfunnet

Tekst og foto: Mparany Rakotondrainy, mparany@nms.no; tekst: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophie@nms.no

29.08.2017

Den årlige ungdomsleiren Summer Together ved Kamashi ungdomssenter var som alltid en suksess. Temaet i år var «Ungdommer for samfunnet» - unge som står sammen for å gjøre samfunnet til et bedre sted for alle.

I år hadde vi besøk av Brit Helen, Kristian, Håvard og Jan Erik fra NMSU, og sammen med 100 andre flotte ungdommer gjorde de Summer Together til en suksess. De ledet både leker, sportsaktiviteter og undervisning i likestilling og ledelse. Nye vennskap ble knyttet på tvers av nasjonalitet, kjønn og religion, og ungdommene lærte av hverandre.

Uteleker på ungdomssenteret. Ungdommer fra ulike etniske grupper har det gøy sammen og lærer mange nye leker fra det norske teamet

De Etiopiske ungdommene var fra ulike deler av landet, mange av dem fra minoritetsgrupper som Gumuz, Mao og Komo, og Anywaa og Nuer fra Gambela. Alle fikk lov til å snakke på sitt morsmål, noe som gjorde oversettingen til et omfattende anliggende, men det bidro absolutt til mangfold og toleranse. Til dels er det og har det vært etniske konflikter mellom noen av disse gruppene, og det var flott å se hvor harmonisk samværet var på leiren. Det var både kristne og ikke-kristne ungdommer side ved side og jentene var inkludert på lik linje med guttene, noe som ikke er en selvfølge i Etiopia.

"På Summer Together er alle velkommen. Det er viktig for oss å skape samhold og gjensidig forståelse på tvers av etnisitet, kjønn og religion", sier Hambisa Ayana, leder for ungdomssenteret.

De norske ungdommene reiste hjem etter å ha vært med på å plante noen frø hos de etiopiske ungdommene, og gi dem nye perspektiver på livet og verden. Men også de fire norske hadde litt ekstra med i bagasjen da de reiste hjem.

En aha-opplevelse for Håvard:

"Vi trodde vi bodde veldig primitivt på ungdomssenteret, og jeg må innrømme at vi var litt sjokkert da vi kom. Men etter at vi fikk se hvordan hjemmene i Kamas-hi ser ut, skjønte vi at de etiopiske ungdommene må tro at vi bodde som konger i slott på ungdomssenteret."

De tre bukkene bruse i aksjon! Brit Helen, Jan Erik, Håvard og Kristian (fra v. til h.) deler norsk kultur og dramatiserer et kjent norsk eventyr, til stor glede og mye latter for alle involverte

Ungdommer for samfunnet var et absolutt passende tema. Samfunnet i og rundt Kamashi får utrolig mye igjen for ungdomsarbeidet, og vi er sikre på at Brit, Kristian, Håvard og Jan Erik kommer til å ta med seg nye tanker og perspektiver inn i deres ungdomsmiljø i Norge.

Verdens første bibelvers på Hozo og Seze

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

04.09.2017

Husein, Milki, Shedin og Adam bruker sommerferien sin til å oversette bibelvers etter bibelvers med et pågangsmot som man kan beundre.

Hozo er et av de minst utviklede språkene i hele verden. Det blir anslått at det er mindre enn 6 000 brukere, og språket er ikke offisielt anerkjent hos myndighetene. Hozo dukker ikke

opp i noen offisiell statistikk - mens både språket og mennesker som bruker det som morsmål finnes! Det samme gjelder for Seze, som har anslagsvis 16 000 brukere. Hozo, Seze og andre minoritetsgrupper omtales ofte som «Mao», og antallet «ikke-Mao» i denne verden som vet at Hozo, Seze, og de andre Mao-språkene er meget forskjellige kan omtrent telles på to hender.

"Hin heemo" - Hvordan har du det? - skriver Husein på veggen. Han står på for at Hozo språket skal synes og bli offentlig anerkjent

Heldigvis hører NMS-Etiopia staben til de få som vet om forskjellene. Derfor har vi i flere år jobbet med å bygge kapasiteten blant disse folkegruppene. Milki, Shedin og Husein har blant annet vært på engelskkurs, og de har alle blitt kurset i oversettelse.

Det Husein og Milki gjør for Hozo, og Shedin og Adam for Seze, er å oversette forenklete bibelfortellinger til sine morsmål. Disse leses så opp og spilles inn sammen med bilder slik at det kan lyttes og vises til av mennesker som ikke kan lese og skrive. Det er nemlig dessverre ingen Hozo eller Seze som kan lese og skrive morsmålet sitt - språkene mangler ortografi!

Et språk som «ikke fins», kan man ikke utvikle – i hvert fall ifølge myndighetene.

Husein, Milki, Shedin og Adam gir ikke opp. De har en glød og et engasjement for sitt språk og sin kultur. Engasjementet går så langt at Husein, som er muslim, ikke har noe imot å oversette bibelvers (fra Gamle Testamentet). Han sier:

"Alt som kan hjelpe til med å utvikle mitt språk og beskytte det mot å dø ut er verdt å holde på med."

Vi håper at mange Hozo og Seze kan møtes med Guds ord på sitt morsmål gjennom arbeidet til disse fire ungdommene.

Elsker å gi råd

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

08.09.2017

Jalal Biresaw (32) er ny prosjektleder for Begi Kondala område i det integrerte landsbyutviklingsprosjektet Green LiP. Er det noe han liker, så er det å se at bønder jobber selvstendig med rådene de får. Da blir han veldig stolt.

Jalal vokste opp i landsbyen Bille Bikiltu utenfor Begi. Hans naboer var Mao Sit Shwala, og selv om han ikke lærte språket deres, var han interessert i å lære om deres levemåte og kultur. Så når han nå er blitt prosjektleder, er det ikke rart at fokuset er på minoriteter og marginaliserte grupper.

75% av menneskene som jobber med Green LiP Begi Kondala i år har minoritetsbakgrunn. Da kommer det godt med at Jalal jobber kulturelt sensitivt og bevisst.

"Jeg liker å gi råd til bønder, for da kan jeg etter kort tid se at de forbedrer sine levekår, får inntekter og ikke lenger trenger mine råd."

Videre forteller han at han bruker ekstra tid og innsats når han jobber med Mao Sit Shwala familier, fordi han først ønsker å overbevise dem om at de er like mye verdt som alle andre, og at de kan få til å forandre levekårene dersom de prøver.

"Den største gleden i jobben er å se at folk lytter til mine råd og begynner å klare seg selv!"

Det er tydelig at Jalal ikke er ny for integrert landsbyutvikling. Han jobbet i mange år som feltarbeider (extension worker), både for det tidligere landsbyutviklingsprosjektet i Begi og for Green LiP. Når han nå er blitt prosjektleder etter at den tidligere lederen, Damaksa, forlot jobben i sommerferien, kommer denne erfaringen godt med.

Jalal får selv gode råd innimellom. Her er han sammen med Zakir som er leder for Mao Komo prosjektområde og har mye god erfaring med å jobbe med minoriteter

Tekst: Kristian Lowzow, Brit Helen Finstad, Håvard Rensvold, Jan Erik Sjølander; **Foto:** Kristian Lowzow og Sophie Küspert-Rakotondrainy

”Dere skal elske hverandre! Som jeg har elsket dere, skal også dere elske hverandre. Av dette skal alle kjenne at dere er mine disipler, om dere har kjærlighet til hverandre.”
- Joh 13,34-35

Ofta hører man bare om prosjektene NMS har i de ulike misjonslandene og det kan være vanskelig å knytte seg til dem. I sommer gjorde vi noe med det. Fire unge voksne fikk være med på en tur til Etiopia som NMS har arrangert de siste fire årene, hvor vi fikk være med å delta på en leir og hvor vi fikk lære mer om de ulike prosjektene de har der nede. Målet med turen var å få være med å gi en hjelpende hånd til mennesker som trenger det mer enn vi selv gjør.

ned, da de norske hadde hele opplegget. Dette var en flott opplevelse, da det viser at de ikke er avhengige av team fra Norge for å ha leiren, men vi er mer et friskt pust inn i arbeidet. Vårt fokus var i hovedsak å lage ulike aktiviteter for ungdommene og ha noen ulike seminarer, blant annet ungdoms-medvirkning og ledertrening.

Dagene vi hadde sammen med ungdommene var preget av mye latter og aktiviteter. Vi fikk gleden av å lære dem noen av våre norske leker og fikk ellers ta del i deres kultur og levestil. Selv om språket var ukjent og vanskelig var det ingen hinder for et fint fellesskap og vise kjærlighet på tvers av landegrensene. Familier inviterte oss hjem til seg hvor vi ble servert ulike etiopiske tradisjonelle retter og vi opplevde en gjestfrihet og glede over besøket.

Uteam har vært med på å skape et engasjement for å leve for noe større enn oss selv, det har bygd et fellesskap på tvers av landegrensene og vi har lært mer om en annen kultur og hvordan verden henger sammen. Jeg gir terningkast 10 for denne muligheten!

f.v.t.h.: Mparany, Jan Erik, Brit Helen, Håvard og Kristian

I løpet av de tretten dagene på tur, tilbragte vi store deler på leiren ”Summer Together” som fant sted i en liten landsby, Kamashi. Leiren fokuserer på å skape vennskap blant ungdommene i Kamashi-området, men også med oss som kommer langveisfra. På det meste hadde vi ungdommer fra åtte forskjellige steder. Programmet på leiren var allerede laget da vi ankom og vi hadde fått ansvar for tre bolker, noe som var annerledes sammenlignet med første året NMS sendte team

Inner Wheel - aktive damer!

Tekst: Sonja Küspert, sonjak@nms.no; Foto: Lena Löbakk og Bent Salmelid

26.09.2017

Inner Wheel er en verdensomspennende kvinneorganisasjon fordelt på 103 land. I Norge er det over 60 klubber. Disse har støttet NMS sitt helsearbeid i Etiopia i mange år. På lørdag møttes noen av klubbl lederne fra hele Norge ved Gardermoen. Jeg deltok på møtene på lørdag og søndag og gav informasjon om Safe Motherhood prosjektet.

Bjørg Kurszus, t.v., og Liv Elin Lewin overrekker en sjekk på 100 000 kr for Safe Motherhood prosjektet

Innsatsen til Inner Wheel klubbene er helt fantastisk: jeg fikk overrakt en sjekk på 100 000 kr for Safe Motherhood! Og nå har de allerede begynt med ny innsamling. Det er godt at klubbl lederne fikk ny informasjon om prosjektet, det som har skjedd de første 3 årene og hva som er planlagt i den neste fasen, fra 2018 - 2020. Mange kom med gode spørsmål til meg. Nå reiser de tilbake til sine klubber med ny entusiasme.

Prosjektet får også støtte av Sykepleiernes Misjonsring og jeg er glad for at daglig leder for Misjonsringen, Hilde Masvie Ydstebø kunne være med på foredraget mitt på lørdag. Hilde var selv misjonær for NMS i Etiopia i mange år og kjenner Blånildalen og prosjektlederen Desalegn. På bildet øverst er hun andre kvinnen til venstre.

Etter andre møtet på søndag traff jeg også en delegasjon fra Skårer menighet, med Eli Marie Herdieckerhoff i spissen. Skårer me-

nighet har regelmessige misjonsmiddager hvor de hører nytt fra og ber for prosjektene og samler inn penger til både kvinne- og helseprosjektet i Etiopia. I tillegg strikker de også mange veldig flotte baby-luer og noen babytepper til helseprosjektet.

Det er godt å ha gode støttespillere i Norge, som ber, strikker og gir penger til Safe Motherhood! Tusen takk!

Eli Marie Herdieckerhoff, i midten, kom ens ærend sammen med andre fra Skårer menighet til Gardermoen for å møte meg. Med på bildet er Ellen Salmelid.

Selvhjelpsgruppa er min livline!

29.09.2017

Tekst: Muluaem Aberra (Prosjektleder for WEP Western Synod) oversatt av Jeritu Berhanu (leder for WEWWEP) og oversatt og bearbeidet av Marit Breen, maritb@nms.no

Å bli med i en av kirkens selvhjelpsgrupper gav ikke bare Mulunesh Oljira (45) penger til overlevelse, men reddet henne fra et liv med alkohol og vold.

Mulunesh Oljira (45) er fra Boji i Vest Etiopia. Å bli med i en av kirkens selvhjelpsgrupper gav henne ikke bare penger til overlevelse, men reddet livet hennes fra alkohol og vold.

Mulunesh er fra Boji i Vest Etiopia og har vært et trofast medlem i menighetens selvhjelpsgruppe siden 2015. Hun vil aldri gi slipp på dette fellesskapet. Slik beskriver hun seg selv før hun kom inn i gruppa:

"Jeg drakk og lagde alltid bråk både for menn og kvinner. Jeg klarte aldri å spare penger, hadde ingen fred eller glede i livet mitt. I var alltid alene, fattig og eide ikke håp eller så noen mulighet til å komme meg ut av problemene mine. Alle visste at jeg var et typisk håpløst tilfelle."

Eldsterådet i menigheten rådet henne til å bli med i selvhjelpsgruppen i håp om at det kunne hjelpe henne til å få et bedre liv. Mulunesh hadde aldri trodd at noen ville foreslå noe slikt og fryktet de andre i gruppen. Men, 'de tok meg inn som en av sine søstre', sier hun.

Selvhjelpsgruppa hjalp meg gjennom bønn og de andre kvinnene rådet meg til å forandre meg. Jeg sluttet etter hvert å drikke og klarte å forbedre mange ting i livet mitt på grunn av gruppa og fellesskapet der, sier Mulunesh. Hun fortsetter: 'Jeg fikk opplæring i å spare penger og hvordan jeg kunne overvinne fattigdom. Jeg forstod at dette er min sjanse til å forandre mitt eget liv både fysisk, åndelig og økonomisk'.

Mulunesh begynte å spare det lille hun hadde av penger og deltok på alle møter. Etter hvert fikk hun ta imot lån fra gruppa (ca 270 NOK) og startet sin egen business med kjøp og salg av sauer som hun avler på egenhånd ved hjelp av det hun lærer gjennom gruppa. Pengene fra salgene har kommet godt med til barnas skolegang – fire gutter og to jenter. Nå har hun råd til å betale både skoleuniform og annet materiell de trenger til studiene. Hun sier

"Selvhjelpsgruppen er min livline: det reddet både meg og min familie."

Nedbetaling av lån i en selvhjelpsgruppe

Stor samling med alle ambassadørkvinnene

Tekst og foto: Sonja Küspert, sonjak@nms.no

23.10.2017

I midten av oktober hadde Safe Motherhood prosjektet en storsamling med alle opplærte ambassadørkvinnene i den første fasen, 2015 - 2017. Av de 40 kvinnene kom det 37 - noen med lang reise både til fots og med buss.

Det var kjempetartig å være sammen med disse engasjerte kvinnene! Første dagen hadde vi en liten oppsummering av ambassadørkvinnenes kunnskap og det de har lært gjennom prosjektet. De ble stilt forskjellige spørsmål og måtte besvare disse. For å gjøre det mer spennende og interessant visste ingen på forhånd hvem som ble spurt, men den som fikk en sitron i hånden var den utvalgte som måtte svare for seg. De fleste klarte seg kjempegodt gjennom denne testen og alle var engasjert og lyttet spent til hverandre.

Så fikk kvinnene muligheten til å fortelle og utveksle seg imellom om erfaringer og utfordringer som kvinneambassadør. Noen av utfordringene som ble nevnt var: at de gravide nekter å lytte til dem; på noen helseinstitusjoner blir ikke ambassadørkvinnene og de gravide tatt skikkelig imot og personalet har problemer med dokumentene, og noen ektefeller misforstår besøket. Prosjektleder Desalegn kom med forslag til løsninger og vil ta kontakt med de helseinstitusjonene hvor det finnes problemer.

Det var mye latter under lekene. Her er 3 ambassadørkvinner som balanserer mot mål med et lokk på hodet og en kleshenger mellom knærne.

Om kvelden hadde vi en liten fest som avslutning av den første fasen av prosjektet. Vi hadde leker, utendørs bål og mat. Ei geit ble slaktet for denne anledningen.

Andre dagen snakket vi om de inntektsbringende aktivitetene i prosjektet, og Mr. Senbeta, lederen for

kirkens utviklingsarbeid i Boji, var sammen med oss denne dagen. Alle ambassadørkvinnene utfører arbeidet uten lønn, men får en engangsstønad for å starte sin egen inntektsbringende aktivitet. Noen av dem gjør det kjempebra og har mer enn fordoblet beløpet, mens andre som valgte å investere i geiter har vært uheldige og miste disse til rovdyr. Noen brukte sin økte inntekt til å forbedre huset de bor i, eller til barnas skolegang.

Ambassadørkvinnene gir rapport om aktivitetene sine. Noen leverte skriftlige rapporter som de ga til Senbeta (t.v.) og Desalegn (t.h.).

Til avslutning rapporterte ambassadørkvinnene om arbeidet sitt. Noen har klart å overbevise alle gravide de har besøkt om å føde ved en helseinstitusjon, mens de fleste rapporterte om at bare noen få av de gravide de har besøkt nektet å føde under fagkyndig hjelp. For noen av dem endte dette opp med helseskade og ei fikk en fistel. Kun ei ambassadørkvinne rapporterte at ingen av de gravide hun besøkte valgte å følge hennes råd. Hun forklarer dette blant annet ved at helsesenteret i deres område er svært langt unna og oppleves utilgjengelig for de gravide.

Når vi ser tilbake på alt vi har gjennomført i den første prosjektfasen er vi svært fornøyde med hva som ble oppnådd.

Det blir en ny prosjektfase fra 2018 - 2020. Et viktig punkt er oppfølging av de allerede aktive ambassadørkvinnene. Utover disse skal 10 nye ambassadørkvinner læres opp. Ellers blir det også andre aktiviteter som skal styrke og bygge videre på det som er allerede oppnådd.

Fordrevet til sumpene

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

03.10.2017

Mao folkegruppene i Vest-Oromia hører til de mest marginaliserte og undertrykkede folkene i Etiopia. Offer for slavehandel under keisertiden, tvangsflyttet under kommunisttiden, frastjålet jord og fortsatt ikke tillatt å bruke språket eller vise frem kulturen. Mao-folkene fins offisielt ikke, men hva jeg fant i de mest ufremkommelige sumpområdene var meget gjestfrie og hyggelige folk!

"De sier at det ikke fins Mao folk i det hele tatt. Men kan de ikke se alle Mao folkene? De ønsket å gjemme oss bort i sumpene, så vi ville bli usynlige. Når du skriver om forskningen din, må du si til alle at det fortsatt fins mange Mao her. Vi er ikke forsvunnet."

Hvordan ser fremtiden til denne mannen og sine to døtre ut?

Dette sa en gammel mann til meg i en liten landsby langt fra allfarvei. Jeg hadde gått i flere dager for å komme dit, gjennom et stort sumpområde ved Dabus elva.

I forbindelse med Mao Komo arbeidet kommer vi ofte fram til at vi egentlig fortsatt vet ganske lite om disse folkegruppene - spesielt deres historie, kultur og levemåte. Så derfor satte jeg ut på en aldri så liten fottur på to uker. Den første av flere, håper jeg.

Hva jeg fant ut overgikk alt jeg på forhånd hadde forestilt meg av undertrykkelse og diskriminering. De har i generasjoner blitt drevet inn i mer og mer fiendtlige områder av press fra andre folkegrupper, men til og med her kan de nå ikke være sikker på at jorda de dyrker på i dag kommer til å tilhøre dem i morgen.

"Høylandsfolkene kommer med papirer der det står at de eier jorda. Vi kan ikke lese og skrive. Derfor mister vi eiendommen vår."

Arrestert for å danse. Det er visst ikke lov å synge på noen Mao språk.

"Du drikker av koppene våre! Du spiser maten vår! Andre folk sier at vi er skitne. De vil ikke engang hjelpe våre gravide koner fordi vi er Mao!"

Det gikk i mye kaffe på turen. Den var laget på skallet i stedet for bønnene fordi det er billigst

En gruppe som danset og sang for meg ble dagen etter fengslet fordi de hadde vist sin kultur og sunget på sitt språk uten å spørre om tillatelse. Dette skjedde selv om jeg hadde med meg alle tenkelige papirer fra myndighetene. De ble først løslatt da jeg selv møtte opp på politistasjonen i Kondala.

At jeg brydde meg, at jeg spurte spørsmål og interesserte meg for deres historie, tradisjoner, språk og fremtidsplaner ble det satt veldig stor pris på.

Denne turen bekreftet igjen for meg at NMS sin satsing på minoriteter og marginaliserte grupper er viktig. En bibeloversettelse til et språk som ikke er anerkjent og som foreløpig ingen kan lese eller skrive ligger nok ganske langt fram i tiden. Likevel er det absolutt riktig at vi bryr oss og ikke mister målet om Guds ord på morsmål ut av synet!

En Kvinnes Kraft til å Kreve sin Kaffe

Tekst: Marit Breen, maritb@nms.no; foto: Dag Rune Sameien, dags@nms.no

05.11.2017

WEWEP er inne i de sine siste måneder av årets aktiviteter og denne treårs fasen. Det er på tide å se nærmere på hva vi har oppnådd gjennom årene og hvilke resultater vi kan vise til. Her er en av mange historier som samles inn sammen med Dag Rune Sameien, rådgiver i NMS Global, og Victoria Price fra England som har bakgrunn og erfaring fra arbeid med kjønn og bistand.

WEWEPs selvhjelpsgrupper er en populær aktivitet som vi stadig innser at myndiggjør kvinner på uventede måter. På fredag traff vi Daitu Nemara (32 år) som forteller sin historie med følelser og tårer. Hun har hatt en tøff tid med å oppdra fem barn ved hjelp av lite penger, og i tillegg opplevde hun at ektefellen solgte den eneste ressursen de hadde som utgjorde familiens levebrød, nemlig landet han hadde arvet og som de dyrket kaffe på. Inntekten skulle han bruke på alkohol.

Helt uventet og uten hennes samtykke solgte mannen kaffeplantasjen som var den eneste bærekraftige ressursen i familien. I fortvilelse og med hevngjerrighet fortsatte Daitu likevel å avle kaffen fra plantasjonen – den skulle tross alt fortsatt ha tilhørt henne og hun ville ha igjen for alt arbeidet hun hadde lagt ned i denne. Hun kunne selvsagt ikke fortsette slik lenge uten at kvinnen som hadde kjøpt plantasjonen meldte henne til politiet. Tross alt eide ikke Daitu plantasjonen lenger.

Samtykke. Hun hadde selv aldri ønsket å selge, og ville nå kreve landet tilbake. Ifølge Etiopisk lov er ikke salg av land gyldig uten begge ektefellers samtykke. Dette var noe Daitu hadde lært og nå ville hun kreve tilbake sin rett til plantasjonen. Hun formidler historien med utgangspunkt i selvhjelpsgruppen og fellesskapet der. Selvhjelpsgruppen har gitt henne selvtillit og mot til å stå opp for seg selv og til og med kreve sine rettigheter som ektefelle.

Daitu til høyre

Dette er en viktig historie for WEWEP, som viser at aktiviteten våre myndiggjør kvinner til å kreve sine rettigheter slik at de kan få bedre liv, og styrke sine familier. Selvhjelpsgruppene utgjør en viktig plattform for kvinner til å lære mer om egen posisjon i samfunnet, sine rettigheter, og hvordan de kan kreve disse. Men læring er ikke nok, men må også ha mot og selvtillit til å handle. Fellesskapet i selvhjelpsgruppene, både det sosiale og åndelige, bidrar nettopp til denne viktige komponenten som er avgjørende for at forandring kan finne sted.

Daitu (2. f.v.) og hennes medsøstre i selvhjelpsgruppen

Daitu møtte opp i retten og fortalte hvordan hun hadde mistet plantasjonen fordi mannen hadde solgt den uten hennes

Venterom gir trygghet!

Tekst: Sonja Küspert, sonjak@nms.no; fotos: Desalegn Asefa desalegnase@gmail.com og Sonja Küspert

25.11.2017

Fremdeles er det dessverre heller få som benytter seg av venterommet ved Kamashi helsesenteret. Men de som kommer for å avvente fødselen er svært glade for denne muligheten.

Ayantu Kesasa - på bildet oppe til venstre sammen med mannen sin - og **Meseret Tefera** - til høyre sammen med mannen sin - er to av kvinnene som benyttet seg av tilbudet om å avvente fødselen på helsesenteret. De tok ikke sjansen til å føde hjemme og risikere å være uten hjelp hvis det skulle oppstå komplikasjoner.

Til tross for en fødsel via keisersnitt en måned i forveien kom Ayantu til den store samlingen av alle ambassadørkvinner i oktober (se blogg artikkelen den 23.10.2017)

Ayantu kjenner godt til Safe Motherhood prosjektet og har fått mye hjelp fra helseprosjektene som blir drevet av Mekane Yesus kirka og får støtte av NMS. Da hun var gravid for første gang fødte hun hjemme, mistet barnet i en vanskelig fødsel og fikk en fistelskade. Fistulaprojektet i Boji hjalp henne til å komme seg til spesialiserte sykehuset i Addis Ababa hvor hun ble operert og frisk igjen. Så ble hun gravid igjen og fulgte heldigvis rådet om å søke om hjelp: kvinner med en tidligere fistelskade skal ikke føde normalt for å unngå å få en ny fistelskade, men skal få keisersnitt. Ayantu og mannen hennes, Melatu, tok kontakt med Safe

Motherhood prosjektet og igjen fikk hun hjelp. Hun ble kjørt til et lokalt sykehus hvor hun fikk keisersnitt og fødte en frisk gutt. Våren 2016 ble hun opplært som kvinneambassadør. Nå arbeider hun aktivt for at gravide kvinner får hjelp og oppsøker helseinstitusjoner.

Så ble hun gravid igjen. Siden hun bor langt unna helsesenteret - hun må gå mange timer til fots til å komme til en kjørevei til byen - kom hun mer enn måned før terminen til Kamashi og ventet på fødselen. Da tida var inne ble hun kjørt

med sykebilen til høylandet, hvor hun igjen gjennom keisersnitt fikk ei frisk jente - og det på selveste etiopisk nyttårsdagen, den 11. september!

Prosjektlederen Desalegn intervjuer Meseret og mannen hennes, Belete, utenfor venterommet.

Meseret og mannen hennes var klar over mulige komplikasjoner som kan oppstå under fødsler. Da de skulle få første barnet, ville de ikke ta risiken og føde uten fagkyndige hjelp. Da de trodde at fødselen nærmet seg, gikk de 10 km til

fots til helsesenteret i Kamashi. Det viste seg at det var falsk alarm, men istedet for å gå tilbake var de svært takknemlige for tilbudet om å bli i Kamashi og bo gratis på venterommet. Etter noen dagers venting fikk de et friskt barn.

Sakte men sikkert kommer flere kvinner for å ta i bruk venterommet ved Kamashi helsesenteret. I 2016 var det 20 kvinner, mens det de første 10 månedene i 2017 var det 21. I gjennomsnitt oppholder de gravide seg 4 dager ved helsesenteret.

Stort Kronprinsbesøk i Etiopia

Tekst: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no; foto: Lamessa Endalew

09.11.2017

Hans Kongelige Høyhet Kronprins Haakon Magnus og Hennes Kongelige Høyhet Kronprinsesse Mette-Marit har vært på besøk i Etiopia. Onsdag 8. november fikk undertegnede æren av å ha lunsj med dem og informere om NMS' arbeid.

HKH Kronprinsesse Mette-Marit og HKH Kronprins Haakon etter lunsjen på NLM tunet

Besøket til Kronprinsparet er deres første til Etiopia og besto av et fullpakket program organisert av den norske ambassaden. Onsdag var det tid for Kronprinsen og Kronprinsessa å møte norske misjons- og utviklingsorganisasjoner. Lunsjen ble arrangert av Norsk Luthersk Misjonssamband på tunet deres og åpnet av Representant Lamessa Endalew og kona Mirjam som presenterte en utstilling med bilder av bl.a. Kong Olav V da han besøkte Etiopia i 1966.

Under lunsjen fikk 6 norske organisasjoner presentere arbeidet sitt, fulgt av en diskusjon rundt bordet. Jeg presenterte NMS' arbeid for et meget interessert Kronprinspar som virket oppriktig imponert over hva norske sivilt samfunn aktører gjør her i Etiopia.

Kronprinsen nevnte spesielt innsatsen til de første misjonærene innen helse og utdanning, både under lunsjen og om kvelden ved en mottakelse i hagen til ambassadørens residens.

Det var et staselig besøk, og en stor ære å få fortelle litt av hva vi gjør her til de kongelige. Besøket deres er enda en anerkjennelse av båndene mellom Norge og Etiopia, og viser også anerkjennelse for misjonens arbeid innen utvikling.

De norske organisasjonene i det litt useriøse hjørnet før lunsjen. F.v. Ahmednur Abdi fra Norsk Flyktningehjelp, Eivind Aalborg fra Kirkens Nødhjelp, Ekin Ogutogullari fra Redd Barna og Knut Andersen fra Utviklingsfondet. Selfie tatt av NMS' Sophie Küspert-Rakotondrainy

Nye bøker på Gwama og Komo

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

29.11.2017

Barna trenger flere bøker! Dette var hovedkonklusjonen til en ekstern evaluering av Mao Komo prosjektet. Hva gjør vi? Vi produserer flere bøker.

Denne måneden hadde Mao Komo prosjektet en ekstern evaluering. Hovedkonkluderingen var:

"Dere må produsere flere bøker, og dere må gjøre dem mer tilgjengelig for barn og ungdom."

Abdusamed som er språkkordinator, og Anne Christie fra SIL som er prosjekt Koordinator har derfor hevet seg rundt og produsert en masse allerede. Det er enkle bøker med ulik vanskelighetsgrad på minoritetsspråkene gwama og komo. Noen er for høytlesning og kan brukes i voksenopplæring og på barneskolen. Andre er for individuell leselæring. Mange handler om viktige temaer som jenters rettigheter, rent vann, helse, jordbruk, o.l.

”Mini-biblioteket ved kultursenteret i Tongo blir åpnet i desember! Her kan barn og ungdom komme for å lese, gjøre lekser og være i et miljø som anerkjenner deres språk og bakgrunn.”

Abdusamed demonstrerer bruken av "big books" - lesebøker for felleslesning i kasserommet. Her handler det om hvordan man pusser tenner. Det er første gang i historien at denne informasjonen blir spredt på gwama.

Vi gleder oss til å se bilder fra biblioteket. Enn så lenge må vi ta til takke med å se materialene som skal sendes ned.

Mao Komo prosjektet planlegger også å lage små biblioteker i landsbyene slik at de som ikke har tilgang til kultursenteret likevel kan få oppleve å lese på morsmålet og kan få viktig informasjon om temaer som de trenger å lære mer om.

Abdusamed leser høyt fra boka om hvordan man kan bli en god bonde - på komo

Kampen for likestilling i kirkene i Kamerun og Etiopia

Tekst og foto: Marit Breen, maritb@nms.no

11.12.2017

Det er mange fellesnevnerer mellom Mekane Yesus-kirken i Etiopia og Den evangelisk-lutherske kirken i Kamerun (EELC) hva angår kjønn og kvinners stilling både i kirken og samfunnet. Siden vi har jobbet aktivt med tematikken mot kirkeledelsen i seks synoder i Etiopia siden 2012 var det en gyllen anledning for NMS å forene erfaringer og investeringer i et gendersonseminar på tvers av partnere, land og prosjekt.

Min kollega og leder for WEWEP*, Jeritu Berhanu, og jeg hadde gleden av å bidra på dette tre dager lange seminaret i forrige uke. Diskusjonene var langt friskere enn hva vi er vant med i Etiopia og enormt spennende!

"Kvinnelige prester har ikke samme kapasitet som mannlige prester. De har for eksempel ikke fysisk styrke til å gå lange distanser for å nå enkelte menigheter."

Forestillinger om kjønn sitter dypt, og det gjør også våre tillærte forventninger til hva jenter og gutter kan og bør engasjeres i. Sitatet over fra en mannlig prest og deltaker på seminaret er heller ikke ukjent i etiopisk sammenheng. Et seminar om gender (kjønn) vil da være et sted å utfordre en del fastlåste tankesett og provosere fram nye tanker og strategier basert på idealer om hvordan man ønsker å ha det. Men alle ønsker ikke nødvendigvis endring, så det er alltid mange krefter i sving i løpet av slike dager. Det er naturlig og tegn på at forandring skjer. Følgende sitat fra en av de mannlige ungdomslederne var kanskje mer representativt for majoriteten av deltakerne:

"Det er vi som er generasjonen som må forberede veien videre for de som kommer etter oss - spesielt for jentene. Vi må være de første til å handle og starte med oss selv og våre egne familier og hjem. Det er vi som kan endre vår egen situasjon; ikke partnere eller folk utenfra."

Over 40 kirkeledere var samlet fra alle kirkens regioner i Kamerun: prester, ledere for kvinnebevegelsen, ungdomsavdelingen og fra hovedadministrasjonen. Dagene bestod av praktiske øvelser, diskusjoner, gruppearbeid, presentasjoner og erfaringsutveksling mellom kirkene. Noe av det viktigste handlet kanskje om å jobbe fram praktiske strategier og ideer for å komme videre med kirkens 'gender policy'.

Et slikt 'gender policy'-dokument jubles det over fra donorsiden (NMS og Digni/Norad), men det blir som ofte kjent lett glemt på en hylle på et kontor og situasjonen på grasrota forblir uforandret.

Viktige og avgjørende støttespillere for å fremme kvinners posisjon i kirken i Kamerun er prosjekter som fokuserer på kjønn, kvinnebevegelsen og nettopp slike dokument som ligger til grunn for kirkens arbeid. Sammen utgjør de et mandat man jobber ut ifra for å skape forandring, en langsom prosess, men likevel en prosess mot en bedre framtid for alle, og spesielt for kirkens kvinner og de unge jentene som vokser opp. Og mange krefter innad i kirken taler for kvinners posisjon og deltakelse. Spesielt viktig er biskopen og generalsekretærens stemmer, som begge støttet og deltok i seminaret. Biskopens avsluttende bemerkninger var spesielt oppløftende:

”Å adressere kjønn og likestilling er ikke noe som kommer ’utenifra’ fra vesten, men det er aktuelt iblant oss. Det er våre problemer og utfordringer. Vi må finne løsningene på våre egne feil. Kampen vår for likestilling er bibelsk fundamentert, og Bibelen er vårt våpen. Det er på tide at vi våkner opp og sier at nok er nok.”

Kirken i Kamerun er kjent for sin kvinnebevegelse 'Kvinner for Kristus'

Tre sentrale damer i kvinnebevegelsen i Etiopia og Kamerun: Ada Jeanette (midten), leder for 'Kvinner for Kristus' og hennes forgjenger (t.h) sammen med Jeritu

* Western Ethiopia Women Empowerment Programme (WEWEP) ønsker å utfordre kvinnesyn og praksiser i den etiopiske kulturen som fratrukker kvinner muligheten til deltakelse både i kirke og samfunn. Målet er å myndiggjøre kvinner og jobbe for likestilling mellom menn og kvinner i kirken og programområdet.

Storslått reformasjonsfeiring

Tekst og foto: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

11.12.2017

Forrige helg feiret Mekane Yesus kirken 500 års reformasjonsjubileum med hundrevis av kristne fra hele etiopia og utenlandske gjester.

Et fullsatt auditorium på Oromia kultursenter i Addis Ababa lyttet til foredrag hele torsdag og fredag.

Mekane Yesus kirkens feiring begynte med to dager med foredrag, til dels på høyt nivå og med bidragsytere fra både Mekane Yesus og andre kirkesamfunn, og utlandet. Blant annet talte presidenten til Luthersk Verdensforbund, Erkebiskop Dr. Musa Filibus.

Mekane Yesus imponerte ved å inkludere moderne og til dels kontroversielle temaer som migrasjon og menneskerettigheter, og å sette paralleller mellom den katolske kirkens avlats-

handel i middelalderen og noen av dagens praksiser i evangelikale kretser. Videre ble andre, mer tradisjonelle temaer belyst, både kirkehistoriske og etiopisk økumeniske.

Mission walk gjennom Addis Ababa sentrum

På lørdag ble det arrangert en "mission walk", der hundrevis av mennesker gikk fra Urael rundkjøringen til Addis Ababa stadion. Målet var å gå for evangeliet og samtidig å sette fokus på trafikkulykker som tar alt for mange liv i Etiopia.

Kirkepresident Rev. Yonas Yigezu med et kors han fikk i gave fra Luthersk Verdensforbund. I bakgrunnen kan man se deltakerne på utendørs-gudstjenesten

Søndagens feiring var en diger utendørs gudstjeneste med mye sang og dans. Kor fra hele etiopia deltok, og det var innslag fra barn som går på institusjoner støttet av kirkens utviklingsorganisasjon (EECMY-DASSC).

Prekenen ble holdt av Dr. Musa Filibus. Både nåværende president for Mekane Yesus, Rev. Yonas Yigezu, og forrige president Rev. Dr. Wakseyoum Idosa talte.

Tekst og foto: Mparany Rakotondrainy, mparanyr@nms.no; oversettelse: Sophie Küspert-Rakotondrainy, sophier@nms.no

Fire ungdommer fra Kamashi dro til Kamerun i 12 dager for å møte unge mennesker fra Ngaoundéré. De kommer hjem med mange nye ideer og tanker i bagasjen, men også med tunge hjerter, for gumuz ungdommer har lite de skulle ha sagt i menighetene i Blånildalen.

I 12 dager fikk de fire ungdommene fra Kamashi mye inspirasjon fra ungdommene i Kamerun. De besøkte forskjellige kirker og ungdomsgrupper rundt Ngaoundéré. Til gjengjeld delte ungdommene fra Kamashi sine historier og musikk med de de møtte. Undertegnede reiste sammen med dem, og kan bekrefte at vi hadde en veldig fin tid!

De sa at de er veldig takknemlige for å få denne muligheten til å møte "les jeunes de Ngaoundéré". Her er deres tilbakemeldinger:

Hambisa Ayana (25), engasjert ungdomssenterleder som brenner for likestilling mellom etniske grupper

Hambisa, ungdomsprosjektleder: "Jeg så mange ting i Kamerun, for eksempel unge som synger i kirken på sitt språk. Jeg liker dette veldig godt. Jeg ønsker at mitt språk kan være en del av vår kirke også. Vi besøkte også en menighet ved Universitetet. Under besøket så vi ungdommer som viste oss forskjellige kulturer, og de hadde en teateroppvisning som de fremførte med selvtillitt. Folk danser og gleder seg over sitt mangfold sammen. Prestere og kirkeledere lar dem vise det. Derfor, la oss også ta med det til vår kirke; ingen skam ikke frykt for å vise vår identitet. La oss åpne døren for alle."

Adisse, regnskapsfører for ungdomsprosjektet: "For meg var alt nytt. Jeg kunne se at unge jenter snakker fritt – jeg har ikke sett det i mitt samfunn. Alle likte å forkynne evangeliet sammen, uansett om de var jenter eller gutter, ungdom eller voksen. Ingen var flau over å vise sin kultur. Selv de voksne kunne danse og være sammen med ungdommene. Det har jeg ikke sett i mitt land, min kirke eller i mitt liv. Tror du at våre prester eller lærere vil danse og ha det gøy med oss? Jeg vil gjerne endre det i familien, kirka og samfunnet mitt."

Adisse Ferede (26) vil at jenter skal bli hørt i kirken og at ungdommene skal bli tatt på alvor.

Zegeye Belew (22) er både trist og glad etter turen til Kamerun. Når vil Gumuz ungdommer i Etiopia ha samme posisjon som de unge i Kamerun?

Zegeye, student og frivillig på ungdomssenteret: "Jeg er veldig takknemlig for å få denne muligheten, takk til Gud og alle som var involvert i programmet. Jeg følte meg glad da jeg så unge mennesker, spesielt jenter, synge og danse lykkelig i kirken. Jeg føler at de har kun glede i å be og takke Gud. På den andre siden var jeg også trist fordi mitt samfunn, min kirke, fortsatt er så langt fra denne gleden. Spesielt for minoriteter som meg – jeg vet ikke når jeg vil ha denne muligheten til å snakke fritt i min kirke. Jeg har et stort ønske om fremtiden, og jeg vil ikke være stille før Jesus har banket på døren til alle. For han er troen det aller viktigste, ikke regler. Vår kirke har for mange regler. Vi må gjøre en endring i vår kirke fordi det er så mye vranglære. Jeg er klar til å dele min glede og min sorg for å bringe forandring i vårt samfunn."

Emanesh, student og frivillig på ungdomssenteret: "Jeg er så glad for at jeg ble med på denne turen. Selvfølgelig var det en utfordring fordi vi ikke snakket fransk. Men jeg så at selv om vi er forskjellige og ikke snakker samme språk, åpner folk døren for oss, og de deler sine historier med oss. De likte å være sammen med oss for å vite mer om vår kultur. I kirken i Kamerun kunne jeg synge og danse som jeg ville, jeg likte det godt. Jeg gleder meg veldig til å komme hjem og dele dette med mine venner og familie. Jeg vil vise dem hvordan unge mennesker i Kamerun uttrykker seg. De har selvtillit, og prestene og kirkelederne lytter til dem. De lot dem delta i kirka."

Emanesh Wana (19) som også var på utveksling på Madagaskar - full av nye ideer for Blånildalen